

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΛΥΣΗ - ΠΟΣΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΜΑΙ; (ΠΙΝΑΚΑΣ 2019-2020)

Με την πανδημία πολλές επιχειρήσεις εντάχθηκαν στο κυβερνητικό Σχέδιο Αναστολής Εργασιών. Για όσο καιρό η επιχείρηση λαμβάνει κρατική στήριξη, για άλλο τόσο χρόνο και επιπλέον έναν μήνα δεν επιτρέπονται απολύσεις, ειδάλλως οι επιχειρήσεις θα απωλέσουν την κρατική στήριξη. Το άρθρο όμως αφορά τις επιχειρήσεις που δεν εντάχθηκαν στο σχέδιο και οι οποίες δεν ενδιαφέρονται για την κρατική στήριξη σε περίπτωση απολύσεων. Αυτές οι επιχειρήσεις έχουν να ζημιώσουν όμως κάτι διαφορετικό – την αποζημίωση που ενδεχομένως επιδικάσει το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, αν τυχόν αποδειχθεί ότι η απόλυση υπαλλήλου τους ήταν παράνομη.

Οι υπαλλήλοι επομένως, καλό θα ήταν να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και τι ποσά περίπου δικαστικώς μπορούν να επιδικαστούν υπέρ τους αν οι εργοδότες τους προχωρήσουν σε παράνομες τους απολύσεις. Σε προληπτικό στάδιο, αυτό μπορεί να αποτελέσει και σημαντικό διαπραγματευτικό χαρτί στις όποιες πιέσεις δέχεται ένας υπάλληλος από τον εργοδότη του. Για παράδειγμα, συχνά ακούγεται στις μέρες μας στον ιδιωτικό τομέα το φαινόμενο αποκοπής ή και καθυστέρησης καταβολής μισθών, και όπου αν δεν συναινεί σε αυτήν ο υπάλληλος τότε υφίσταται εξαναγκασμός του σε παραίτηση, δηλαδή παράνομη απόλυση. Πολλές επιχειρήσεις, ειδικότερα πολυεθνικές, με εγκατεστημένα παραρτήματα τους στη Δημοκρατία, αρκετές φορές δεν γνωρίζουν επαρκώς τα κυπριακά ποσά δικαστικής αποζημίωσης σε περίπτωση παράνομης απόλυσης. Τέτοιες επιχειρήσεις πολλές φορές προτιμούν να ακολουθούν τις εταιρικές πολιτικές και εντολές, ως αυτές παρέχονται από τα κεντρικά τους γραφεία σε άλλες χώρες με διαφορετικά δικαστικά συστήματα σε εφαρμογή.

Ο σχετικός Νόμος για παράνομη απόλυση είναι ο περί Τερματισμού της Απασχόλησης Ν. 14/1967. Ο Νόμος εξηγεί τι αποτελεί νόμιμο λόγο απόλυσης. Εάν η περίπτωση απόλυσης δεν εμπίπτει σε αυτούς τους λόγους, τότε ο εργαζόμενος, νοουμένου ότι απασχολείται για περίοδο πέραν των 26 εβδομάδων και δεν συμπλήρωσε συντάξιμη ηλικία, σε περίπτωση παράνομης απόλυσης δικαιούται να διεκδικήσει αποζημίωση για παράνομο τερματισμό εργασίας από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών. Η αίτηση αποζημίωσης υπόκειται σε παραγραφή και μπορεί να καταχωρηθεί εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ανέκυψε το προς υποβολήν αιτήσεως δικαίωμα ή εντός εννέα μηνών από την απάντηση που θα λάβει ο εργοδοτούμενος από το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού.

Το άρθρο όμως επικεντρώνεται σε ένα καίριο ερώτημα, στο ποσό δικαστικής αποζημίωσης. «Με απέλυσαν άδικα-πόσα δικαιούμαι»; Με προσωπική πρωτοβουλία, επομένως, ετοιμάστηκε ο ακόλουθος ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ και ο οποίος μπορεί να βοηθήσει ως εργαλείο σε μια κατά προσέγγιση εκτίμηση δικαστικών αποζημιώσεων. Ο πίνακας ετοιμάστηκε από στοιχεία κυπριακών αποφάσεων των Δικαστηρίων Εργατικών Διαφορών, που δείχνουν επιδικασμένα ποσά αποζημιώσεων ενδεικτικά για το έτος 2019-20, λόγω παράνομου τερματισμού εργασίας.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΑ

- Α)** Κάθε υπόθεση εξαρτάται από τα δικά της γεγονότα και περιστάσεις. Οι παράγοντες που λαμβάνει το Δικαστήριο υπόψη για υπολογισμό αποζημίωσης είναι, μεταξύ άλλων, οι αποδοχές του εργοδοτούμενου σε ακαθάριστες εβδομαδιαίες απολαβές, η περίοδος απασχόλησης, η απώλεια προοπτικής σταδιοδρομίας, η ηλικία του εργοδοτούμενου και οι συνθήκες ασφαλώς της απόλυσης του.
- Β)** Στη τελευταία δεξιά στήλη 'αποζημίωσης' του Πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα ποσά που αναλογούν ως τόκοι, δικηγορικά έξοδα και άλλα έξοδα, ή μορφές άλλης αποζημίωσης, όπως πληρωμή αντί προειδοποίησης. Αυτά υπολογίζονται ξεχωριστά στη διαδικασία.
- Γ)** Το ποσό δικαστικής αποζημίωσης έχει ελάχιστο και μέγιστο όριο. Κατ' ελάχιστο, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ποσό που ο υπάλληλος θα λάμβανε αν απολυόταν λόγω πλεονασμού. Κατά μέγιστο όριο, η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι ψηλότερη από τα ημερομίσθια δυο ετών απασχόλησης. Σύμφωνα με το άρθρο 3(2) του Νόμου, ο εργοδότης πληρώνει μόνο αποζημίωση μέχρι ύψους ημερομισθίων ενός έτους, ενώ το υπόλοιπο ποσό αποζημίωσης καταβάλλεται από το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού.